Ner 109. ROK 1842. SOBOTA 14 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztéry, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Bonifacego.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Dobiesław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumnra	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożn nwagi
	6	27" 5''' 488	+ 4° 0	2''' 75	Zł Zachodni średni	Pochmurno	Deszcz
12	2	5, 295	+ 9, 4	3, 19	I Pł Zachodni słaby	"	
	10	5, 288	+ 6, 6	3, 17	" "	Pogoda z Chmurami	Deszcz

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Dziś na benefis Panny Palczewskiéj, dany będzie nowy dramat z francuzkiego w 5ciu aktach: **Leon** czyli **miłość macierzyńska.** Wybór sztuki, w któréj tu panna Georges sławna artystka francuzka w rokn zeszłym występowała, równie jak talent i zasługi naszéj artystki polskiéj, — ani wątpić że licznych sprowadzą lubowników sceny. Panna Palczewska przyjęła tu rolę matki, tę samę którą grała panna Georges.

Wiadomości zagraniczne.

FRANCYA.

Paryż 30 Kwietnia.

Moniteur obejmuje dzisiaj wyjątek z rejestrów etatu cywilnego, pod względem chrztu hrabi Eu. Nowo-narodzony xiążę w kilka godzin po nrodzenin swojém przez arcybisknpa paryzkiego ochrzczony został i zowie się: Ludwik Filip Marya Ferdynand Gaston Orleans, hrabia Eu.

Onegdaj, gdy król Filip jechał do Wersalu, złamało się koło u karety i był zmuszony przesiąść się do pojazdu swego adjntanta.

Temi dniami spodziewany tu xiążę Kapuy z małżonką swoją. Słychać, że xiążę nareszcie się skłonił do przyjęcia podanych mu przez królewskiego brata warunków i do powrócenia do Włoch. Główuym jest warunkiem, żeby dla dzieci z małżeństwa z Miss Panelope Smitt, uroczyście tronu się zrzekł.

Giełda 30 Kwietnia. Kn końcowi giełdy głoszono, że Marszałek Soult na odbytym dzisiaj pogrzebie Pana Humann nagle zachorował i do domn powrócić musiał. Skutki tego mniemanego przeziębienia obawę wzbudzają.

ANGLIA.

Londyn 27 Kwietnia.

Stósownie do najnowszych doniesień z obwodu rękodzielniczego Dudley, tudzież z obwo-

du kopalni węgli w północnéj Walii miały między robotnikami tamecznymi groźne wybuchnąć rozruchy. W Dudley mianowicie gwoździarze wielkie okazują zniechęcenie, ponieważ płacę ich o 4 szel. zmniejszono. Poprzestawszy pracy wczoraj takie objawili dążności, że oddział dragonii z Birmingham trzeba było wyprawić, który spiknionych rozpędził i około 40 aresztował. W Walii północnéj zaburzenia ztąd powstały, że robotnicy w kopalniach pana Rigby prawo obierania swoich dozorców sami sobie przywłaszczać chcieli i niejakiego pana Stealy, inspektora ustanowionego przez właściciela kopalni, zbili i do Anglii zapędzili.—Spokojność zdaje się być przywrócona.

Parostatkiem *Tay* odebraliśmy listy z Jamajki. Na wyspie téj ciągle wielkie panuje zamieszanie, co wzmagającéj się demoralizacyi Negrów przypisują. Wszakże z drugiéj strony twierdzą, że Negrowie tam tylko źle pracują, gdzie złego doznawają obejścia się. Uwagi godna że nigdy jeszcze tak mały zapas cukru zachodnio-indyjskiego w Londynie na składzie nie był, mimo to ceny ciągle są nizkie.

Costa Cabral, dla utwierdzenia swego znaczenia, postanowił zaopatrzyć część jazdy portugalskiéj w konie, których dotąd nie posiadała; w tym celu przysłał tu komisarza z dostateczną summą pieniędzy dla zakupienia 2400 koni. Nie wiadomo zkąd dostał na to pieniędzy.

Dnia 29 *Kwietnia.*

Onegdaj kompania wschodnio-indyjska nowo mianowanym gubernatorom Madrasu i Bombaju, Markizowi Tweedale i Sir Jerzemu Arthur w London Tavern, wielki dawała obiad na którym też ministrowie byli obecni. Sir Robert Peel korzystając z téj sposobności, oświadczył niezachwiany rządu zamiar pomszczenia się doznanéj w Azyi srodkowéj klęski i uprzątnienia z odwagą i dzielnością wszelkich trudności, na któreby rząd w Indyach Wschodnich natrafić mógł. Jednym z głównych środków do osiągnięcia tego celu mienił być ściślejszą obecnie niż kiedy kolwiek między rządem i kompanią wschodnio-indyjską zachodzącą zgodę.

Niespokojności, w pobliżu Dudleyu nie powtórzyły się, zdaje się wszelako w wielkiéj części Staffordshiru znaczne wzburzenie panować, tak że władze tameczne wszelkich środków ostrożności chwycić się musiały.

Dnia 30 *Kwietnia.*

Do wielkiego balu kostiumowego, który królowa dać zamyśla, nadzwyczajne czynią przygotowania. Xiężna Cambridge znanego autora dramatycznego Planché do pałacu swego wezwała, aby z muzeum brytańskiego dokładne złożył sprawozdanie o ubiorach wieków średnich. Xiężna przedstawiać będzie Anne z Bretagne, xiężna Augusta Klaudyę francuzką a xiążę Jerzy xcia Czarnego. Xiężna Sutherland dowodzi niemieckim, xiężna Beaufort hiszpańskim, hr. Jersey włoskim a baronowa Brunow rossyjskim kadrylem. Z Paryża oczekiwani są dwaj królewiczowie na ten festyn. Koszta kostiumów wynosić będą przeszło 60.000 funt. szterlingów.

Pismo z Rio Janeiro z d. 22 Lutego w Kuryerze umieszczone, nader smutny kreśli obraz o stanie spraw w Brazylii; zdaje się, że się tam na przesilenie zanosi. Stronnictwo rządowe miało bowiem powziąść zamiar zaprowadzenia absolutyzmu a stronnictwo portugalskie stara się ile możności aby wszelkie żywioły brazylijskie przytłumić. Okoliczności te, do których jeszcze opłakany stan skarbu dodać należy, późniéj czy rychléj, zwłaszcza w odleglejszych prowincyach wielkie sprawią zamieszanie.

Względem nowéj wojny między Mexykiem i Texas, mówi *Times* w następujący sposób. »Wznowienie nieprzyjacielskich kroków między Mexykiem i Texas było tak nagłe, że połowa téj ostatniéj prowincyi i trzy znakomite miasta, były już w ręku nieprzyjaciela, nim młoda rzecz pospolita poznała niebezpieczeństwo. Dowiadujemy się że archiwum narodwe, depesze jenerała Harrison a może i traktat lorda Palmerston i wielka księga długu texyańskiego zostały spalone. Wpośród tego straszliwego przesilenia, nadzieje Texian polegały na nieznanych

zamiarach jenerała Houston. Przyczyny téj wojny mogą być niewiadomemi dla niektórych naszych czytelników; dla tego przypomnijmy, że po porażce Santany pod San Jacinto i wzięciu go w niewolę; wojsko mexykańskie cofnęło się z Texas i od téj chwili do dziś, rzeczy pozostały mniéj więcéj *in statu quo*. Ale Santana, który przez 50 dni przykuty był za ręce do żelaznéj sztaby a w końcu skazany został na rozstrzelanie, odzyskał wolność za pośrednictwem Stefana Austin i kiedy powrócił do najwyższéj władzy, powziął jak się zdaje postanowienie, pomszczenia swoich dawnych nieszczęśliwych operacyi i odzyskania Texas, które dawniéj było prowincyą mexykańską. Te wypadki wreszcie nie wiele zasługiwałyby na uwagę, gdyby Stany Zjednoczone nie były grały tak znakomitéj roli w oświadczeniu niepodległości Texas, i gdyby Anglia nie była się tak pospiesznie wdała w dyplomatyczne stosunki z tą rzeczą pospolitą. Zachodzi teraz pytanie czy przechodzenie do Texas z połndniowych stanów związku będzie teraz tak popularnem jak w roku 1836. Jeśliby werbunek dla Texas w stanię New Orleans był prowadzony na obszerną stopę, to musiałoby obudzić nieprzyjazne stosunki między Stanami Zjednoczonemi i Mexykiem. Jeśli zaś Texyanie nie otrzymają znakomitéj pomocy z New Orlean, łatwo będzie Mexykanom kraj ten podbić. Texas przedstawia teraz prywatnym awanturnikom daleko mniéj wabiących widoków niż przed kilku laty. Spokojny osadnik nie może się spodziewać pokoju, a awanturnik rabunku. Politycznie rozważywszy, Stany Zjednoczone nie są w takiem położeniu, żeby się mogły w tąk niekorzystną wojnę wdawać i nawet zrabowanie innego kraju nienapełniłoby ich wycieńczonego skarbu. Prawdziwy powód który skłaniał stany południowe do udziału w poprzedniéj wojnie Texyan, polegał na ważności posiadania na granicy, państwa utrzymującego niewolników. Od czasu jak niewolnictwo w Mexyku zniesione zostało, Texas będąc prowincyą mexykańską, przedstawiało łatwe schronienie dla murzynów uciekających z Luisiana. Przez to zaś że jenerał Houston, pomimo praw mexykańskich ogłosił Texas za kraj utrzymujący niewolników, ceny murzynów na wszystkich targach znacznie się podniosły, przez nowy pokup. To, i naturalna obawa właścicieli niewolników, o sąsiedztwo kraju który zniósł niewolnictwo, może skłonić południowe stany do przyniesienia raz jeszcze pomocy Texyanom. W każdym razie chociażby rząd mexykański podbił napowrót kraj texyański aż do rzeki sabińskiéj, nie mniemamy żeby na długo zatrzymał tę odłożoną już raz prowincyę.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 12 do dnia 13 Maja.

Golitzyn Anna, Pieniążek Stanisław ob., Delvo, Jan, Walenkiewicz Dominik, Rakowski Nepomuceni Kotowski Antoni, Cholles Jan, z Polski; — Mizerski Felix, Samborska ob., Ciemirski Wincenty ob., z Galicyi; — Leist Fryderyk, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Łuniewski Jan ob., d'Uxhull Alexander baron, Krzycki Antoni ob., do Polski; — Golitzyn Anna xiężna, Gawroński Wilhelm ob., Osicimski Konstanty, do Galicyi; — Mizerski Felix, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 10 *D. K.*

SENAT RZĄDZĄCY.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Zamianowawszy p. Piotra Bartynowskiego dotychczasowego Zastępcę Prezesa Sądu Appellacyjnego Prezesem Sądu Wyższego przy pozostawieniu Go jednak aż do dnia 1 Czerwca r. b. (w którym to terminie dopiero Sąd Wyższy w urzędowanie wnijdzie) przy pełnieniu jak dotąd urzędu Zastępcy Prezesa Sądu Appellacyjnego, zawiadamia o tém Publiczność. — A że objęcie urzędowania przez

nowo uorganizowane Władze Sądowe poprzedzić musi urządzenie składu tychże, zaś wedle przepisów §. 112 nowego Sądowniczego statutu przedstawianie na posady Prezesa Trybunału, — na wszystkich Sędziów Sądu Wyższego i Trybunału, tudzież na wszelkie niższego stopnia urzędy w obydwóch Sądach nakoniec na Pisarzów Sądów Pokoju, do Prezesa Sądu Wyższego należy, zaczém kandydaci życzący sobie być w nowym składzie Sądownictwa umieszczeni, do tegoż nowo zamianowanego Prezesa Sądu Wyższego podania swe uczynić mają.

Kraków d. 11 Maja 1842 r.

Prezes Senatu
SCHINDLER.
Sekretarz Jlny Senatu.
DAROWSKI.
Nowakowski Sekr. D. K Senatu.

NOTARYUSZ PUBLICZNY.
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W dniu 17 Maja r. b. od godziny 9 z rana na targu zbożowym w Kleparzu sprzedane będzie przez licytacyą publiczną zboże jako to: żyto, jęczmień, pszenica i owies; w dniu zaś 18 i dalszych b. m. w wsi Giebułtowie przez licytacyą publiczną sprzedane będą różne ruchomości, jako to: wozy, pługi, radła, brony, i materyały drewniane, forszty, deski i t. p., oraz różne narzędzia do gospodarstwa należące i broń, a to w skutek polecnia Wys. Trybunału z dnia 21 Kwietnia 1842 roku Nr. 3008 w pertraktacyi spadkowéj po ś. p. Janie hr. Parys wydanego.

Kraków dnia 6 Maja 1842 r.

(3r.) *Marcin Strzelbicki.*

Doniesienie prywatne.

Na folwarku Nieborowice zwanym (i do państwa Pilchowic należącym, o milę drogi od Gliwic na gościńcu do Rybnika położonym jest do sprzedania 7—800 sztuk macior, między któremi znaczna się znajduje partya 1no, 2u i 3 roczniaków oraz i 200 skopów w tychże samych latach. Wszystkie są z chowu Eichnowskich trzód i mają po największéj części najcieńszą wełnę, jako pochodzące z tryków najszlachetniejszéj rasy. Do 20 Maja można je widzieć w wełnie, bliższą zaś wiadomość względem sprzedarzy chęć kupna mający powezmą w Nieborowicach lub w zamku Pilchowieckim.

(2r.) Urząd gospodarczy.

Zakład wszelkiego rodzaju słonych i innych kąpieli w c. k. górniczém mieście Wieliczce przez towarzystwo akcyonaryuszów utworzony na tego roczny czas kąpielowy otworzonym zostanie dnia 15 Maja.

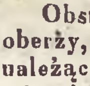
Kąpiele w tym zakładzie użyć można:

1) W wannach z słoną wodą lub z dodatkami różnych ingredyencyi, podług zarządzenia doktora. 2) Takież z mułem słonem. 3) Takież z wodą siarczaną, lub z wątrobą siarki. 4) Parowe z słonéj wody podług różnych urządzeń. 5) Takież z wody zwyczajnéj. 6) Kroplane *(Douche Bäder)* różnego rodzaju. 7) Kąpiel spólna dla biednych bezpłatnie.

Obstalunkiem pokojów mieszkalnych w oberży, i w dwóch domach, do towarzystwa należących, trudni się, za listami bezpłatnemi, oberżysta *Graf*.

W Wieliczce dnia 15 Kwietnia 1842. (2r.)

Ponieważ kamienica pod N. 34 w ulicy Grodzkiéj w gminie Iéj przez ojca mojego z wolnéj ręki na sprzedarz *Gazetą Krakowską* ogłoszoną została, podpisany syn, ma honor każdego kupującego ostrzedz, że nie jest zamiarem ścieśniania woli ojca co do jego połowy, ale to wyznać musi, że spadek z matki jako współnabywczyni kamienicy, dla siebie zastrzega w naturze i części swojéj nikomu niesprzeda i o tém interessantów zawiadamia. *August Wieczorek.*

Kamienica w jednéj z celniejszych ulic Miasta położona, jest z wolnéj ręki do sprzedania bliższą wiadomość u W. Korytowskiego Notaryusza przy ulicy Grodzkiéj pod N. 84*f*5 na *Podelwiu* powziąść można. (4r.)